

Klement
RENTMEESTERS

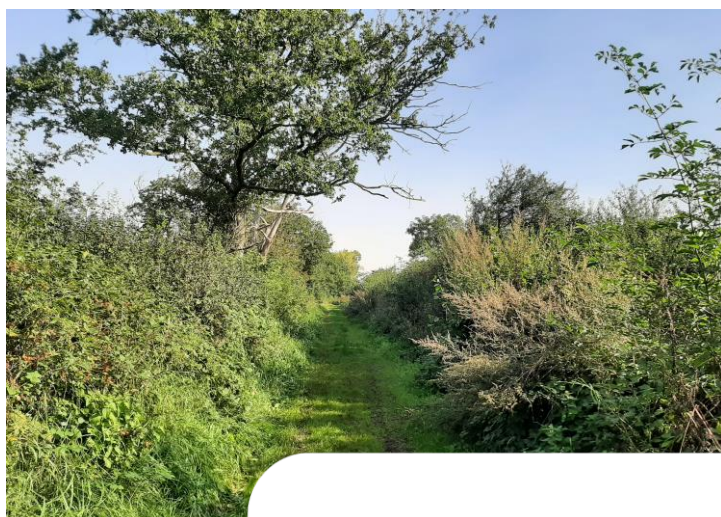
Ecologische quickscan Wet natuurbescherming

Landgoed De Bongerd te Echt

Januari 2022, aangepast augustus 2022, aangepast juli 2023,
aangepast januari 2025

Klement Rentmeesters.

**Liefde voor monumenten
en landgoederen.**

Ecologische quickscan

Wet natuurbescherming

Landgoed De Bongerd te Echt

Januari 2022

Opdrachtgever
Dhr. F.P.W.M. Omlloo
Dorpsstraat 5
6261 NH Mheer
T. 06-15254767

Opgesteld door
Femke Pakbier

Gecontroleerd door
Vincent Voorn

Datum
10 januari 2022,
Aangepast d.d.
31 augustus 2022
6 juli 2023
7 januari 2025

Rijksweg 4
6271 AE Gulpen

Landgoed Muyserick
Maurick 1
5261 NA Vught

043 – 32 33 511
info@klement-rentmeesters.nl
www.klement-rentmeesters.nl

Voorwoord

Bij een ruimtelijke ingreep is het volgens de Wet natuurbescherming verplicht om vooraf te toetsen of er negatieve effecten kunnen optreden op beschermde natuurgebieden en beschermde planten- en diersoorten. Dit gebeurt door middel van een ecologische quickscan. Wanneer negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, is soortgericht onderzoek verplicht. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek, kan een ontheffing aangevraagd worden, waarbij een mitigatie- en compensatieplan opgesteld dient te worden.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Wettelijke kaders.....	1
Bescherming van soorten.....	1
Bescherming van gebieden	2
Bescherming van houtopstanden	2
1.3 Onderzoeksmethode.....	2
1.4 Leeswijzer.....	3
2. Plangebied en ingreep.....	4
2.1 Ligging en beschrijving plangebied en beoogde ingreep.....	4
3. Resultaten	7
3.1 Beschermde gebieden	7
3.2 Bescherming houtopstanden.....	8
3.3 Vogels	8
3.4 Planten	9
3.5 Vleermuizen	10
3.6 Knaagdieren.....	10
3.7 Muizen	10
3.8 Marterachtigen.....	10
3.9 Overige zoogdieren	11
3.10 Reptielen	11
3.11 Amfibieën.....	11
3.12 Vissen	12
3.13 Vlinders en libellen	12
3.14 Overige ongewervelden	13
3.15 Samenvatting resultaten.....	13
4. Effectbeoordeling en toetsing	15
4.1 Beschermde gebieden	15
4.2 Beschermde houtopstanden.....	15
4.3 Beschermde soorten	15
4.4 Samenvatting effectbeoordeling en toetsing.....	18
5. Conclusie en aanbevelingen	20
5.1 Beschermde gebieden	20
5.2 Beschermde houtopstanden.....	20
5.3 Beschermde soorten	20
5.4 Samenvatting.....	21

6. Bronnenlijst.....	22
6.1 Websites.....	22
6.2 Literatuur	22
Bijlage 1 Foto overzicht	
Bijlage 2 Visiekaarten	
Bijlage 3 Wet- en regelgeving	
Bijlage 4 Lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten	
Bijlage 5 Lijst van vrijgestelde soorten	

1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de aanleiding van de quickscan beschreven en worden de wettelijke kaders kort benoemd. Vervolgens wordt de onderzoeksmethode toegelicht. Als laatste wordt de leeswijzer beschreven.

1.1 Aanleiding

Opdrachtgever is voornemens om ten zuiden van Echt een aantal percelen om te vormen naar een nieuw landgoed, Landgoed de Bongerd. Het gebied rond de Molenbeek en landgoed de Bongerd kenmerkt zich door een kleinschalige verkaveling. Het lijkt een vergeten stukje agrarisch gebied tussen de zuidrand van Echt en de weg naar Ophoven. De beplante restanten van twee oude trambanen, de beek en de opvallende hoeveelheid kavelrandbeplanting geven dit gebied een bijzondere uitstraling. Centraal in het landgoed ligt een oude hoogstamboomgaard. De intentie is om hier een modern agrarisch landgoed van te maken met veel aandacht voor het landschap en de natuurwaarden van de omgeving. Het landgoed wordt ingericht met extensieve graslanden en akkers, hoogstamboomgaarden, voedselbossen, houtwallen en struweelranden, poelen, wandelpaden, een woonhuis en een schuur. Voor dit plan is reeds een principeverzoek ingediend bij de gemeente Echt-Susteren. Hierop is inmiddels positief gereageerd door de gemeente. Er dient een formele bestemmingsplanprocedure doorlopen te worden. In het kader hiervan is de ecologische quickscan uitgevoerd.

In dit rapport wordt een inschatting gegeven van het effect van de ingreep op beschermde soorten en beschermde gebieden. Wanneer effecten op beschermde soorten en beschermde gebieden niet kunnen worden uitgesloten, is er aanvullend onderzoek nodig. Op deze manier wordt een mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen.

1.2 Wettelijke kaders

De Wet natuurbescherming (Wnb) is per 1 januari 2017 van kracht en bevat Europese en nationale natuurbeschermingsregels voor beschermde soorten, beschermde gebieden en bescherming van houtopstanden. Bij een ruimtelijke ingreep is het verplicht om voorafgaand aan de ingreep onderzoek te doen naar de effecten op beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura2000 en Natuurnetwerk Nederland). De Wnb zal op termijn overgaan in de nieuwe Omgevingswet.

Bescherming van soorten

Voor de verschillende beschermingsregimes van soorten van de Wet natuurbescherming gelden een aantal verbodsartikelen en vrijstellingsmogelijkheden. De beschermingsregimes zijn:

- Beschermingsregime Vogelrichtlijn: Europees beschermde vogels;
- Beschermingsregime Habitatrichtlijn: Europees beschermde flora en fauna behalve vogels;
- Beschermingsregime Andere soorten: Nationaal beschermde soorten.

De verbodsbepalingen betekenen globaal dat het is verboden om:

- te doden;
- te vangen, plukken en uitsteken;
- opzettelijk te verstoren;
- vernielen of beschadigen van nestplaatsen, voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of standplaatsen.

Daarnaast geldt altijd de zorgplicht (art. 1.11), hetgeen betekent dat voor zowel beschermde als onbeschermde flora en fauna, negatieve effecten moeten worden voorkomen en positieve effecten bevorderd moeten worden. De zorgplicht geldt ook voor Nationaal beschermde soorten die voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld. Per provincie kunnen verschillende soorten zijn vrijgesteld (zie bijlage 5). In bijlage 3 wordt de wet- en regelgeving uitgebreider beschreven. Van diverse soortgroepen zijn Rode Lijsten beschikbaar, deze lijsten gelden voor heel Nederland. Daarnaast hebben diverse provincies en steden een eigen lijst met soorten, die lokaal extra aandacht en prioriteit krijgen.

Zowel de Nationale Rode Lijst als de regionale lijsten hebben geen juridische beschermingsstatus. Meer gedetailleerde informatie over de Wet natuurbescherming staat beschreven in bijlage 3.

Bescherming van gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen gebieden vanuit de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. Voor ieder gebied zijn doelstellingen vastgesteld voor beschermde habitats en/of soorten. Daarnaast zijn gebieden binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) planologisch beschermd en moeten mogelijke negatieve effecten getoetst worden aan de kernkwaliteiten van het NNN (vaak ook provinciaal natuurnetwerk genoemd).

Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming geldt voor bos en andere 'houtopstanden' zoals houtwallen, heester- en struikheiden, struwelen of beplantingen van bosplantsoenen. De Wet natuurbescherming is van toepassing als:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt;
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

1.3 Onderzoeksmethode

De ecologische quickscan is op de volgende manier uitgevoerd:

1. Met behulp van recente bronnen en literatuur is onderzocht welke beschermde soorten flora en fauna in de ruime omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Hierbij zijn waarnemingen uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en gegevens uit recente verspreidingsatlassen en actuele websites gebruikt.
2. De ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN) is opgezocht.
3. Op 21 september 2021 is het plangebied door Femke Pakbier bezocht. Daarbij zijn de in het plangebied aanwezige ruimtelijke structuren en ecotopen met behulp van verrekijker, zaklamp en fotocamera geïnventariseerd.
4. Op basis van de verspreidingsgegevens en habitateisen van beschermde soorten en de biotoopkenmerken van het plangebied is een inschatting gemaakt of beschermde soorten (potentieel) in het plangebied voorkomen en welke mogelijke functies het plangebied heeft voor beschermde soorten.
5. Op basis van de informatie die door de opdrachtgever is aangeleverd, is de ingreep in kaart gebracht en omschreven.
6. Op grond van de beschreven ingreep is bepaald:
 - a. of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand zijn uit te sluiten of dat hiervoor nog een aanvullende toetsing noodzakelijk is;
 - b. of de bescherming van houtopstanden aan de orde is;
 - c. of er negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies te verwachten zijn.

1.4 Leeswijzer

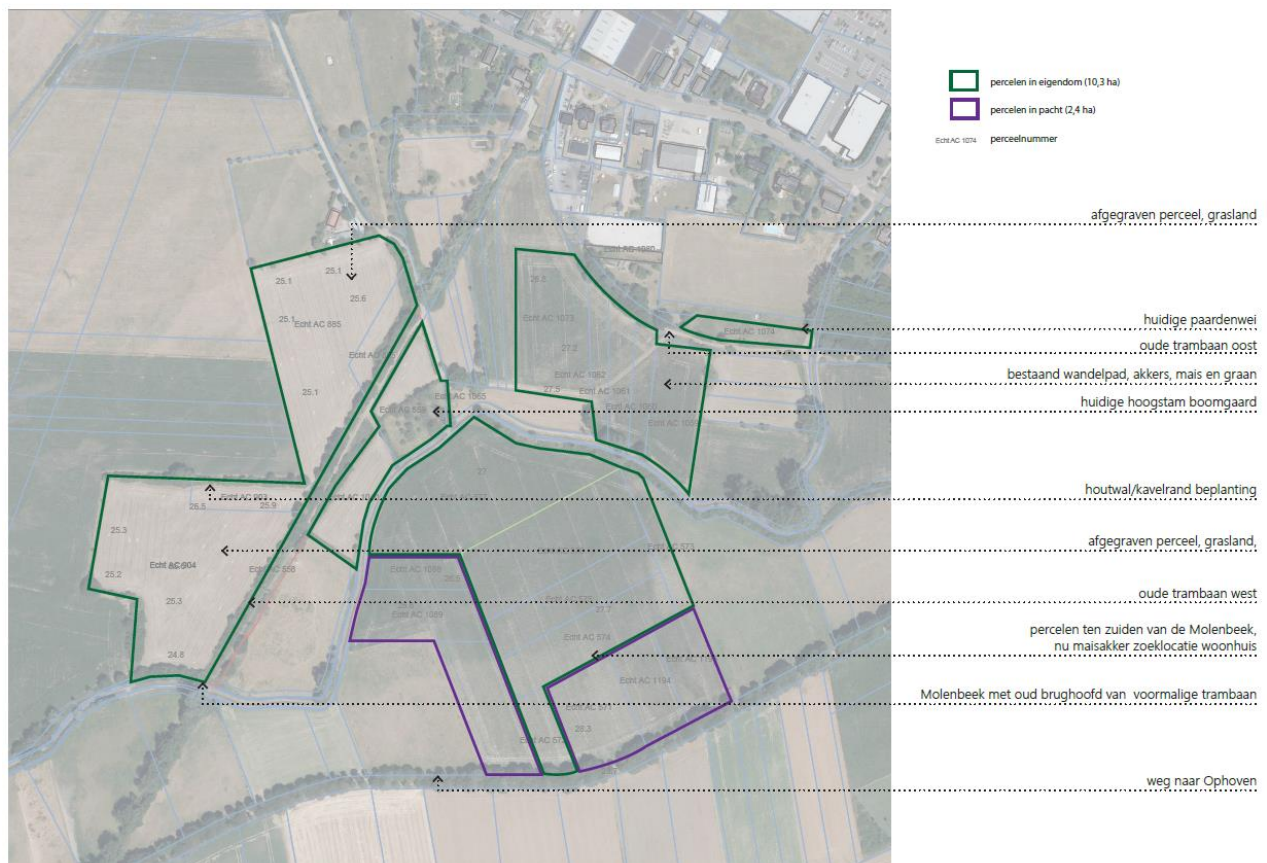
In hoofdstuk 2 wordt het plangebied en de ingreep beschreven. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van de inventarisatie weergegeven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten getoetst aan de Wet natuurbescherming en in hoofdstuk 5 worden de conclusies en aanbevelingen weergegeven. In bijlage 1 zijn diverse foto's van het plangebied opgenomen. In bijlage 3 worden de wettelijke kaders uitgebreid beschreven. In bijlage 4 is een lijst van jaarrond beschermde nesten in Limburg opgenomen en in bijlage 5 is een lijst van vrijgestelde soorten in Limburg opgenomen.

2. Plangebied en ingreep

In dit hoofdstuk worden het plangebied, de huidige situatie en de ingreep beschreven.

2.1 Ligging en beschrijving plangebied en beoogde ingreep

Het plangebied is gelegen ten zuiden van Echt, tussen de stedelijke bebouwing en de weg Ophoven, gemeente Echt-Susteren, provincie Limburg. In onderstaand figuur wordt de begrenzing van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Luchtfoto met de begrenzing van het plangebied weergegeven.

De percelen van Landgoed De Bongerd liggen gegroepeerd rond de Molenbeek. De Molenbeek is een gegraven beek die door de inwoners van Echt gegraven is om water door Echt te laten stromen. Zo konden onder andere een paar watermolens functioneren. De Molenbeek volgt het spoor van een restgeul van de Maas in de ondergrond vanaf de Geleenbeek ten zuiden van Ophoven, richting Echt. Vanuit Echt vervolgt de beek zijn loop in noordwestelijke richting onder het Julianakanaal door om vervolgens uit te monden in de Oude Maas.

Naast de Molenbeek is een ander belangrijk landschapselement in dit gebied het tracé van de oude trambaan. De trambaan werd in 1922 aangelegd en was hoofdzakelijk voor het goederenvervoer bestemd. In 1924 kwam er vanuit Buchten-Grevenbicht een zuidelijke tak bij. Later werd de tram ook gebruikt voor personenvervoer. Echt dit werd in 1938 weer gestaakt. Tot 1964 heeft de pannenfabriek De Valk een gedeelte van het tracé nog gebruikt voor het vervoer van klei vanuit de Doort en het gebied ten noordwesten hiervan.

Ten noorden en ten zuiden van de beek liggen relatief vlakke gronden, de oude Maasterrassen. De gronden ten westen van de oude trambaan zijn gedeeltelijk afgegraven ten behoeve van de kleiwinning. Het gebied ten westen van de trambaan ligt dan ook duidelijk lager dan de rest van het landgoed. Deze percelen zijn natter dan de overige percelen. Bij de percelen ten zuiden van de beek is goed te zien dat de grond naar het zuiden toe steeds hoger en droger wordt. Van oorsprong liggen de akkers in dit gebied meer op de hoge droge gronden en de graslanden op de lagere natte gronden. De percelen ten zuiden van de beek is de voorkeurslocatie voor de bouw van het woonhuis. Daarmee sluit de nieuwe woning aan bij de overige recente ontwikkelingen aan de weg naar Ophoven. Ook is deze locatie het best bereikbaar via de bestaande infrastructuur.

De bodem bestaat uit lichte tot zware zavel; zand met een wisselend percentage lutum. Kenmerkend voor zavel is dat het vruchtbaar, goed doorwortelbaar en vochthoudend is. Maar ook hier hebben de droge en hete zomers van de laatste jaren effect. De bodem wordt droger en de Molenbeek staat in de zomer vaak droog.

Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de weg Ophoven, aan de west- en oostzijden door aangrenzende akkers en aan de noordzijde door de stedelijke bebouwing van Echt. Het betreft de volgende kadastrale percelen, allen bekend onder de kadastrale gemeente Echt; sectie AC, nummers 885, 886, 903, 904, 559, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 579, 1040, 1088, 1089, 1194 en 1195. Sectie M nummers 1059, 1060, 1061, 1062, 1073 en 1074.

De percelen sectie AC, nummers 885, 886, 903 en 904 liggen aan de westkant van de oude trambaan. Deze percelen zijn in het verleden afgegraven ten behoeve van de kleiwinning. De bovenste laag (ca. 50 cm) is afgegraven, maar deze is niet gebruikt voor kleiwinning. De eronder gelegen klei is hier wel voor gebruikt. De klei is tot op het daaronder gelegen grind afgegraven. Hierna is de bovenste laag weer teruggebracht op het grind. Hierdoor liggen deze twee percelen duidelijk lager dan de rest van het landgoed. Dit is in het veld goed te zien. De percelen liggen als het ware in een soort kom, met in het midden het diepste punt en van hieruit richting de randen steeds hoger. De percelen zijn in gebruik als grasland en worden extensief beheerd. Er wordt één keer per jaar gemaaid, waarbij het maaisel wordt afgevoerd. Daarna vindt begrazing met schapen plaats. Langs de randen is gedeeltelijk een houtwal met struweel aanwezig. Het zuidelijk gelegen perceel oogt schraler dan het noordelijk gelegen perceel. De inrichting en het beheer van deze percelen blijven onveranderd.

Het perceel sectie AC, nummer 1040 is in gebruik als weiland, eveneens extensief beheerd door middel van maaien en afvoeren en begrazing met schapen. Dit perceel is omgeven door meidoornstruweel. Het perceel wordt ingericht als voedselbos.

Perceel sectie AC 559 betreft voor een gedeelte de oude boomgaard met fruit- en notenbomen van verschillende leeftijden. Enkele bomen zijn dood of in een slechte staat. De aanwezige perenbomen zijn meer dan 100 jaar oud. De boomgaard is omgeven door struweel van o.a. meidoorn. De boomgaard wordt gemaaid, maar er is veel achterstallig onderhoud. In de oude notenboom is een nestkast voor de steenuil aanwezig. Het ernaast gelegen weiland behoort eveneens tot dit kadastrale perceel. Dit perceel is omgeven door meidoornstruweel is wordt momenteel begraasd door schapen. De oude boomgaard zal hersteld en uitgebreid worden met het ernaast gelegen weiland. De percelen sectie AC, nummers 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 579, 1088, 1089, 1194 en 1195 zijn in gebruik als maïsakker. De percelen worden aan de noordkant begrensd door de Molenbeek en aan de zuidkant door de weg Ophoven. De overige zijden grenzen aan de aangrenzende akkers. Langs de weg Ophoven is een laan met esdoorns aanwezig. Deze percelen zijn reeds langdurig in gebruik als akker. In de visie zijn op deze percelen voedselbos, nieuwe houtwallen, extensief beheerde graslanden en akkers met solitaire bomen en de bebouwing voorzien.

De percelen sectie M, nummers 1059, 1060, 1061, 1062 en 1073 zijn allen in gebruik als maïsakker. Deze percelen zijn reeds langdurig in gebruik als akker. De percelen worden aan de zuidkant begrensd door de Molenbeek en aan de noordkant door het voormalig tracé van de trambaan. De overige zijden grenzen aan de aangrenzende akkers. In de visie zijn op deze percelen voedselbos, nieuwe houtwallen, extensief beheerde graslanden of akkers met solitaire bomen voorzien.

Perceel sectie M, nummer 1074 was in gebruik als paardenwei. Echter momenteel zijn er geen paarden aanwezig. Het weiland staat vol met distels. Ten noorden van dit weiland is een waterbuffer aanwezig. Het perceel wordt ingericht als voedselbos c.q. boomgaard dat openbaar toegankelijk wordt voor mensen uit de buurt. Ze kunnen hier dan zelf de oogst komen plukken.

Bij het aanleggen van het voedselbos, de landschapselementen en het bouwen van de woning is zoveel mogelijk rekening gehouden met de reeds aanwezige elementen in het landschap. Initiatiefnemer is voornemens om het oude kleinschalige cultuurlandschap weer te herstellen. Hierbij staat de natuur hoog in het vaandel. Het aanleggen van het voedselbos zal handmatig gebeuren. Voor de bouw van de opstallen worden natuur inclusieve, natuurlijke, duurzame materialen gebruikt.

Op onderstaande afbeelding is een schematische weergave van de toekomstige situatie weergegeven.

Figuur 2. Schematische weergave toekomstige situatie

Als bijlage 2 zijn diverse visiekaarten toegevoegd van de toekomstige situatie.

3. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het bureauonderzoek en het terreinbezoek beschreven. Eerst worden de beschermde gebieden beschreven, daarna de houtopstanden en als laatste worden de soorten per soortgroep beschreven.

3.1 Beschermde gebieden

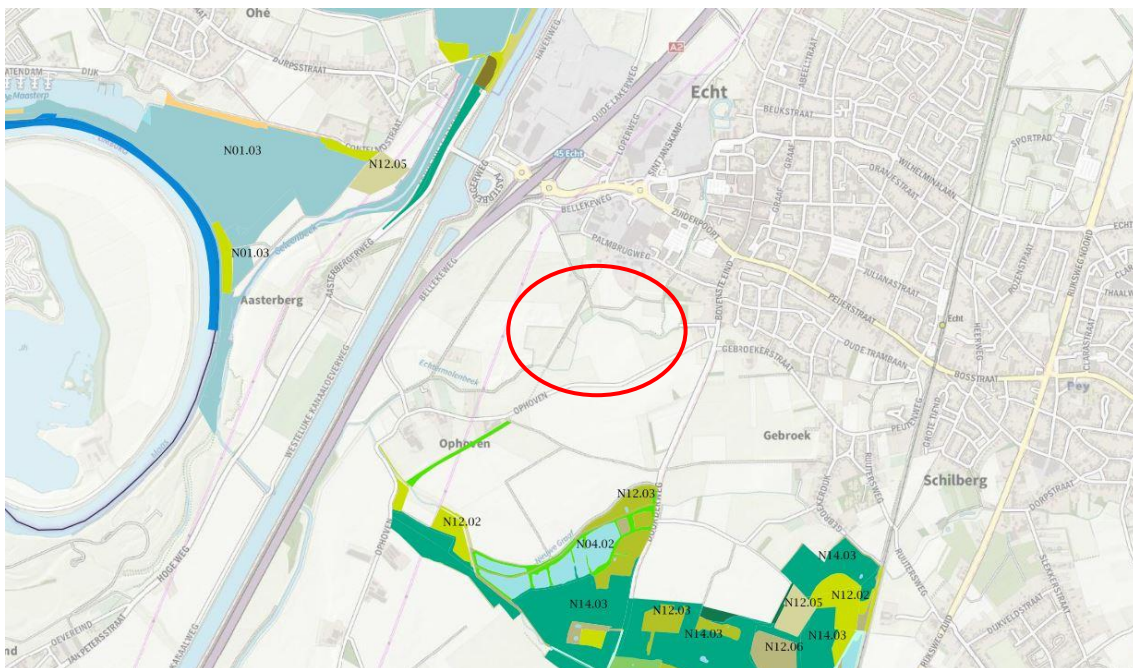
Het plangebied is niet gelegen in een Natura2000 gebied. Het dichtstbijzijnde Natura2000 gebied is de Grensmaas (1,3 km) en Abdij Lilbosch & voormalig klooster Mariahoop (4,1 km). De Grensmaas is een grensoverschrijdend dynamisch natuurgebied dat loopt vanaf Maastricht tot Maasbracht. De zolders van de Abdij Lilbosch en het gebouw van het voormalig klooster Mariahoop herbergen kraamkolonies van de ingekorven vleermuis.

Op onderstaand kaartje is de ligging van het plangebied ten opzichte van de Natura2000 gebieden weergegeven.

Figuur 3. Kaartje met ligging plangebied ten opzichte van Natura2000 gebieden (geel gearceerd).

Het plangebied is niet gelegen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Op onderstaand kaartje is de ligging van het plangebied ten opzichte van de NNN-gebieden weergegeven. Ten zuiden van het plangebied ligt natuurgebied De Doort.

Figuur 4. Kaartje met ligging plangebied ten opzichte van NNN gebieden.

3.2 Bescherming houtopstanden

Binnen het plangebied worden geen houtopstanden gekapt, bescherming van houtopstanden is derhalve niet van toepassing.

3.3 Vogels

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-3)

Het plangebied valt binnen het bekende verspreidingsgebied van de boomvalk (*Falco subbuteo*), havik (*Accipiter gentilis*), ransuil (*Asio otus*), roek (*Corvus frugilegus*), steenuil (*Athene noctua*), torenvalk (*Falco tinnunculus*) en wespandief (*Pernis apivorus*). Binnen het plangebied is eveneens geschikt habitat voor deze vogelsoorten aanwezig, waardoor aanwezigheid niet kan worden uitgesloten.

De aanwezigheid van andere beschermde vogelsoorten categorie 1-3 kan worden uitgesloten, omdat het plangebied niet binnen het bekende verspreidingsgebied valt of omdat er geen geschikt habitat binnen het plangebied aanwezig is.

In de oude boomgaard is in een notenboom een nestkast aanwezig voor de steenuil.

Vogelsoorten waarvan voldoende functioneel leefgebied aanwezig moet blijven (categorie 4)

Het plangebied valt binnen het bekende verspreidingsgebied van de blauwe reiger (*Ardea cinerea*), buizerd (*Buteo buteo*), grauwe klauwier (*Lanius collurio*), ringmus (*Passer montanus*), sperwer (*Accipiter nisus*), spotvogel (*Hippolais icterina*) en de zomertortel (*Streptopelia turtur*). Binnen het plangebied is eveneens geschikt habitat voor deze vogelsoorten aanwezig, waardoor aanwezigheid niet kan worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek is een buizerd waargenomen.

De aanwezigheid van andere beschermde vogelsoorten categorie 4 kan worden uitgesloten, omdat het plangebied niet binnen het bekende verspreidingsgebied valt of omdat er geen geschikt habitat binnen het plangebied aanwezig is.

Algemene vogelsoorten

Het plangebied is geschikt voor veel algemene vogelsoorten. Er zijn voldoende nestmogelijkheden en foerageergebied aanwezig.

Tijdens het veldbezoek zijn o.a. gaai (*Garrulus glandarius*) en fazant (*Phasianus colchicus*) waargenomen.

3.4 Planten

Het plangebied valt binnen het verspreidingsgebied van de volgende beschermde plantensoorten:

- Akkerogentroost (*Odontites vernus subsp. Vernus*)
- Wilde ridderspoor (*Consolida regalis*)
- Grote leeuwenklauw (*Aphanes arvensis*)

Akkerogentroost

Akkerogentroost is binnen Nederland zeer zeldzaam in Zuid-Limburg en in het rivierengebied. De plant is een halfparasiet, die woekert op de wortels van grassen en cypergrassen. De plant komt voor op vochtige, matig voedselrijke, zandige tot lemige, veelal kalkhoudende bodems en op iets verdichte bodems. Groeiplaatsen zijn (graan)akkers en akkerranden, graslanden en spoorwegemplacements. In de omgeving is deze soort waargenomen langs de Molenplas nabij Stevensweert in 2016 en op Landgoed Schrevenhof nabij Sint Joost in 2016. In het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor deze soort. De maïsakkers, graslanden en boomgaard worden nog te intensief gebruikt voor deze soort. In het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van deze soort. Tijdens het veldbezoek is deze plant niet aangetroffen. De aanwezigheid van deze plant in het plangebied kan hierdoor worden uitgesloten.

Wilde ridderspoor

Wilde ridderspoor is binnen Nederland zeer zeldzaam in Zuid-Limburg en in het oostelijke rivierengebied in Gelderland. De plant is te vinden op matig voedselrijke kalkhoudende zandige klei in wintergraanakkers en op ruderaal omgewerkte terreinen op kalkgrond. In de omgeving is de soort waargenomen op een braakliggend terrein aan de zuidkant van Echt aan de Peutenweg in 2021. Dit betreft één exemplaar dat enkele jaren geleden met een bloemenmengsel alhier is ingezaaid. De meest bijzondere soorten zijn reeds verdwenen. Momenteel worden op dit terrein nieuwe woningen gebouwd. In 2020 is nabij Huize Holtum, in Holtum, in een nieuw aangelegd park één exemplaar aangetroffen. Naar alle waarschijnlijkheid is dit eveneens met een bloemenmengsel hier ingezaaid. De maïsakkers, graslanden en boomgaard worden nog te intensief gebruikt voor deze soort. In het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van deze soort. Tijdens het veldbezoek is deze plant niet aangetroffen. De aanwezigheid van deze plant in het plangebied kan hierdoor worden uitgesloten.

Grote leeuwenklauw

Grote leeuwenklauw is binnen Nederland zeldzaam in Zuid-Limburg, in het Deltagebied en in het rivierengebied. Elders zeer zeldzaam. Deze plant groeit op bermen langs onverharde wegen (in de strook vlak langs de rijweg), akkers (graanakkers), waterkanten (rivieroeverwallen en sloothellingen), braakliggende grond, bij veevoerkulen, dijken, tuinen en langs spoorwegen. In de omgeving is de soort waargenomen ten zuiden van Susteren in natuurgebied IJzeren bos in 2014, 2016, 2018 en 2020. Verder is de soort waargenomen nabij Sint Joost op Landgoed Schrevenhof en in natuurgebied Het Broekje in 2016 en 2021. De maïsakkers, graslanden en boomgaard worden nog te intensief gebruikt voor deze soort. In het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van deze soort. Tijdens het veldbezoek is deze plant niet aangetroffen. De aanwezigheid van deze plant in het plangebied kan hierdoor worden uitgesloten.

Overige beschermde plantensoorten

Overige beschermde plantensoorten kunnen worden uitgesloten door ontbreken van geschikt habitat of omdat het plangebied buiten het verspreidingsgebied ligt.

Andere plantensoorten

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek o.a. de volgende plantensoorten aangetroffen: grasklokje (*Campanula rotundifolia*), beemdkroon (*Knautia arvensis*, Rode lijst soort), Jacobskruiskruid (*Jacobaea vulgaris*), wilde peen (*Daucus carota*), knoopkruid (*Centaurea jacea*), gewone margriet (*Leucanthemum vulgare*), rode klaver (*Trifolium pratense*), witte klaver (*Trifolium repens*), gewone berenklauw (*Heracleum sphondylium*), weegbree (*Plantago spec.*), zuring (*Rumex spec.*), paardenbloem (*Taraxacum officinale*), fluitenkruid (*Anthriscus sylvestris*), distel (*Carduus spec.*), wikke (*Vicia spec.*) en boterbloem (*Ranunculus spec.*). Deze soorten zijn niet beschermd.

3.5 Vleermuizen

In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. Wel zijn er bomen met holtes en losse schors aanwezig die een verblijfplaats kunnen zijn voor diverse soorten vleermuizen. De lijnvormige elementen in het gebied kunnen vliegroutes zijn van diverse soorten vleermuizen. Vleermuizen kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied. De aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied kan niet worden uitgesloten.

3.6 Knaagdieren

Het plangebied valt in het bekende verspreidingsgebied van de bever (*Castor fiber*), de Europese hamster (*Cricetus cricetus*) en de eekhoorn (*Sciurus vulgaris*). Door het ontbreken van oppervlaktewater met een minimale diepte van 50 cm, is er geen geschikt habitat voor de bever aanwezig binnen het plangebied. Hierdoor is de aanwezigheid van de bever uitgesloten. De Europese hamster komt slechts nog voor in enkele hamsterreservaten. Deze zijn niet aanwezig binnen het plangebied waardoor de aanwezigheid van de Europese hamster kan worden uitgesloten. Door de aanwezigheid van bomen, houtwallen en bosschages kan de aanwezigheid van de eekhoorn niet worden uitgesloten. De eekhoorn is in Limburg vrijgesteld van de Wet natuurbescherming in de periode maart-april en juli t/m november.

3.7 Muizen

In het plangebied worden geen beschermde muizen (grote bosmuis, Noordse woelmuis, hazelmuis, waterspitsmuis, veldspitsmuis en eikelmuis) verwacht door het ontbreken van geschikt habitat of omdat het plangebied buiten het verspreidingsgebied ligt.

Voor aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, molmuis, ondergrondse woelmuis, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis en woelrat geldt, dat zij door de provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

3.8 Marterachtigen

Het plangebied ligt in het bekende verspreidingsgebied van de steenmarter (*Martes foina*) en de das (*Meles meles*). In de omgeving zijn diverse waarnemingen van de steenmarter en de das bekend. Het gebied herbergt potentieel geschikte verblijfplaatsen voor deze soorten. Verder is het gebied potentieel foerageergebied voor beide soorten. De steenmarter is in Limburg vrijgesteld in de periode 15 augustus t/m februari. Voor de das geldt geen vrijstelling.

Het gebied valt verder binnen het bekende verspreidingsgebied van bunzing (*Mustela putorius*), hermelijn (*Mustela erminea*) en wezel (*Mustela nivalis*). Er is voldoende geschikt leefgebied voor deze soorten aanwezig. Deze soorten kunnen niet worden uitgesloten in het plangebied. Echter voor bunzing, hermelijn en wezel geldt, dat zij door de provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Voor het overige worden in het plangebied geen beschermde marterachtigen (otter en boommarter) verwacht, omdat het plangebied buiten het verspreidingsgebied van deze soorten ligt en omdat er geen geschikt habitat in het plangebied aanwezig is.

3.9 Overige zoogdieren

In het plangebied worden geen beschermde roofdieren (wilde kat, lynx en wolf) verwacht, omdat het plangebied buiten het verspreidingsgebied van deze soorten ligt en omdat er geen geschikt habitat in het plangebied aanwezig is.

Er worden logischerwijs geen beschermde zeezoogdieren (21 soorten walvisachtigen) in het plangebied verwacht, door het ontbreken van geschikt habitat.

Het plangebied valt binnen het bekende verspreidingsgebied en herbergt geschikt habitat voor vos, ree, haas, konijn en egel. Voor deze soorten geldt, dat zij door de provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Voor grote hoefdieren damhert en edelhert ontbreekt geschikt habitat of het plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied, waardoor deze niet in het plangebied te verwachten zijn.

Het plangebied ligt wel in het bekende verspreidingsgebied van het wild zwijn (*Sus scrofa*) en er is tevens geschikt habitat voor deze soort aanwezig. Aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan dan ook niet worden uitgesloten.

3.10 Reptielen

Het plangebied ligt binnen het bekende verspreidingsgebied van de hazelworm (*Anguis fragilis*) en de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) en er is geschikt habitat voor deze soorten in het plangebied aanwezig. Derhalve kan de aanwezigheid van deze soorten niet worden uitgesloten.

Overige beschermde reptielen (gladde slang, ringslang, adder, muurhagedis en zandhagedis) worden niet verwacht door het ontbreken van geschikt habitat of omdat het plangebied buiten het verspreidingsgebied ligt.

De hazelworm is in Limburg vrijgesteld in de periode juli, augustus en september. De levendbarende hagedis is vrijgesteld in de periode 15 augustus t/m 15 oktober.

3.11 Amfibieën

Het plangebied valt binnen het bekende verspreidingsgebied van de boomkikker (*Hyla arborea*), kamsalamander (*Triturus cristatus*), rugstreeppad (*Epidalea calamita*), alpenwatersalamander (*Ichthyosaura alpestris*) en de poelkikker (*Pelophylax lessonae*). Echter door het ontbreken van poelen en omdat de Molenbeek in de zomer droog staat, ontbreekt geschikt habitat waardoor deze soorten kunnen worden uitgesloten. De boomkikker komt wel voor in het zuidelijker gelegen natuurgebied De Doort. Wanneer in het plangebied poelen worden gegraven en wanneer de Molenbeek weer watervoerend wordt, bestaat de kans dat de boomkikker zijn weg vindt naar dit gebied.

Voor het overige worden geen beschermde amfibieën (knoflookpad, geelbuikvuurpad, vroedmeesterpad, heikikker, vuursalamander en vinpootsalamander) verwacht, door het ontbreken van geschikt habitat of omdat het plangebied niet in het verspreidingsgebied ligt.

Voor kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en meerkikker geldt dat zij door de provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

3.12 Vissen

In het plangebied is geen open water aanwezig. De Molenbeek staat in de zomer droog. De aanwezigheid van beschermde vissen is dan ook uitgesloten.

3.13 Vlinders en libellen

Vlinders

Het plangebied valt binnen het bekende verspreidingsgebied van de grote vos (*Nymphalis polychloros*), teunisbloempijlstaart (*Oserpinus proserpina*) en de veldparelmoervlinder (*Melitaea cinxia*). Binnen het plangebied is eveneens geschikt habitat voor deze vlinders aanwezig, waardoor aanwezigheid niet kan worden uitgesloten.

Grote vos

De aanwezigheid van grote vos kan niet worden uitgesloten in het plangebied. De habitat van deze soort bestaat uit vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Deze habitats zijn in het plangebied aanwezig. Waardplanten zijn iep, zoete kers en wilgensoorten.

Teunisbloempijlstaart

De aanwezigheid van de teunisbloempijlstaart kan niet worden uitgesloten in het plangebied. De habitat van deze soort bestaat uit open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. Bosranden en warme open plaatsen zijn in het plangebied aanwezig. Waardplanten zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart.

Veldparelmoervlinder

De aanwezigheid van de veldparelmoervlinder kan niet worden uitgesloten in het plangebied. De habitat van deze soort bestaat uit kruidenrijke, droge en schrale graslanden met een open, korte, vrij rommelige mozaïekstructuur. Waardplanten zijn vooral exemplaren van de smalle weegbree.

Overige beschermde vlindersoorten

De aanwezigheid van andere beschermde vlinders kan worden uitgesloten, omdat het plangebied niet binnen het bekende verspreidingsgebied ligt of omdat er geen geschikt habitat binnen het plangebied aanwezig is.

Overige vlindersoorten

Tijdens het terreinbezoek zijn diverse vlinders waargenomen, waaronder de atalanta (*Vanessa atalanta*), bont zandoogje (*Pararge aegeria*) en diverse witjes (*Pieris spec.*). Deze vlinders zijn echter niet beschermd.

Libellen

In het plangebied zijn geen voedselarme wateren aanwezig. De Molenbeek staat in de zomer droog. De aanwezigheid van beschermde libellen is dan ook uitgesloten.

3.14 Overige ongewervelden

In het plangebied worden geen overige beschermde ongewervelden (brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, vermiljoenkever, platte schijfhoren, heldenbok, juchtleerkever, vliegend hert en Europese rivierkreeft) verwacht door het ontbreken van geschikt habitat of omdat het plangebied buiten het verspreidingsgebied ligt.

3.15 Samenvatting resultaten

Van de onderstaande resultaten wordt in hoofdstuk 4 getoetst of de ingreep negatieve effecten heeft en of deze effecten in strijd zijn met de Wet natuurbescherming.

Beschermde gebieden

Uit de resultaten blijkt, dat het plangebied nabij de Natura2000 gebieden Grensmaas en Abdij Lilbosch & voormalig klooster Mariahoop ligt. Het plangebied ligt niet in het Natuurnetwerk.

Beschermde soorten

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek zijn de volgende soorten of soortgroepen in het plangebied aangetroffen of kan de aanwezigheid ervan niet worden uitgesloten. Vrijgestelde soorten zijn hierbij niet opgenomen. In onderstaande tabel zijn de soorten weergegeven.

Tabel 1: Soort(groepen) (potentieel) aanwezig (aangegeven met 'X') met functie en beschermingsregime

Soort/soortgroep	Functie	Aanwezig	Mogelijk aanwezig	Beschermings-regime
Algemene vogelsoorten	Leefgebied, verblijfplaats	X		VR
Bosuil	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR
Boomvalk	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR
Havik	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR
Ransuil	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR
Roek	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR
Steenuil	Leefgebied, verblijfplaats	X		VR
Torenavalk	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR
Blauwe reiger	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR
Buizerd	Leefgebied, verblijfplaats	X		VR
Grauwe klauwier	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR
Ringmus	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR
Sperwer	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR
Spotvogel	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR
Zomertortel	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR
Vleermuizen	Leefgebied, verblijfplaats, vliegroutes		X	HR
Eekhoorn	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS
Steenmarter	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS
Das	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS
Wild zwijn	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS
Hazelworm	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS
Levendbarende hagedis	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS
Grote vos	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS
Teunisbloempijlstaart	Leefgebied, verblijfplaats		X	HR
Veldparelmoervlinder	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS

VR = Vogelrichtlijn, HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere soorten

4. Effectbeoordeling en toetsing

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek en het terreinonderzoek, wordt in dit hoofdstuk beoordeeld wat de te verwachten effecten van de ingreep zijn op beschermde gebieden en soorten. Als er negatieve effecten optreden, worden deze getoetst aan de Wet natuurbescherming. Daarna wordt aangegeven of er een aangepaste werkwijze, aanvullend onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.

4.1 Beschermde gebieden

Ten aanzien van Natura2000 gebieden dient zekerheid geboden te worden omtrent het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten.

De dichtstbijzijnde Natura2000 gebieden zijn de Grensmaas (1,3 km) en Abdij Lilbosch & voormalig klooster Mariahoop (4,1 km). In deze gebieden zijn geen stikstofgevoelige habitats aanwezig en staan derhalve niet op de lijst van stikstofgevoelige Natura2000 gebieden. Echter overige Natura2000 gebieden die in Limburg, België en Duitsland gelegen zijn, staan wel op de lijst van stikstofgevoelige Natura2000 gebieden.

Door menselijke invloeden in het tussenliggende gebied zoals drukke verbindingswegen, bebouwing, (intensieve) landbouwgronden en door de aard van de ingreep, zijn negatieve effecten door geluidsverstoring of visuele verstoring als gevolg van de ingreep op deze Natura2000 gebieden uitgesloten. Het is te verwachten dat de stikstof die vrijkomt bij de ingreep te verwaarlozen is in verhouding met de stikstof die vrijkomt door het reeds aanwezige verkeer, landbouw en bebouwd gebied in de omgeving.

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk. Derhalve zijn vervolgstappen in dit kader niet noodzakelijk.

4.2 Beschermde houtopstanden

Binnen het plangebied worden geen houtopstanden gekapt, bescherming van houtopstanden is derhalve niet van toepassing.

4.3 Beschermde soorten

Vogels

In het plangebied zijn diverse vogelsoorten aanwezig en/of te verwachten. De vogelsoorten die (mogelijk) in het plangebied aanwezig zijn, hebben hun nesten in bomen, struwelen en houtwallen. Er zijn ook weidevogels in het gebied aanwezig die hun nesten kunnen hebben in de graslanden en de boomgaard.

Het is verboden om vogels te vangen en te doden en om voornoemde nesten of rustplaatsen, te verstoren, te vernielen of te verwijderen. Voornoemde is een overtreding van artikel 3.1, lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming. Het verstoren van broedende vogels is te allen tijde verboden, ook voor nesten van vogels die niet jaarrond beschermd zijn.

Voor de vogels uit categorie 1-3 geldt, dat hun nesten jaarrond beschermd zijn en dat deze niet verwijderd mogen worden. Voor de vogels uit categorie 4 geldt, dat er voldoende functioneel leefgebied aanwezig moet blijven.

Er worden geen bomen, houtopstanden of struwelen gekapt. De graslanden blijven onveranderd. Voor vogels die hier hun nesten hebben, heeft de ingreep geen negatieve effecten.

Door het aanleggen van voedselbos, hagen, houtwallen, struwelen en fruitbomen, worden in de toekomst meer mogelijkheden voor verblijfplaatsen gerealiseerd en wordt het voedselaanbod groter.

Vleermuizen

Uit de resultaten blijkt, dat diverse soorten vleermuizen kunnen voorkomen in het plangebied. De aanwezige bomen met holtes en losse schors kunnen een geschikte verblijfplaats zijn. De hagen, houtwallen en struwelen kunnen geschikte vliegroutes zijn. Het hele plangebied is geschikt foerageergebied. Het is verboden om vleermuizen te vangen, te doden, te verstoren en om hun verblijfplaatsen te beschadigen of te vernielen. Voornoemde is een overtreding van artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 van de Wet Natuurbescherming. Er worden geen bomen, houtwallen, hagen en struwelen gekapt. De ingreep heeft geen negatieve effecten op vleermuizen. Door het aanleggen van voedselbos, hagen, houtwallen, struwelen en fruitbomen, worden in de toekomst meer mogelijkheden voor verblijfplaatsen gerealiseerd, wordt het voedselaanbod groter en worden meer vliegroutes gerealiseerd.

Eekhoorn

De eekhoorn kan nesten hebben in hoge bomen. Het is verboden om eekhoorns te vangen en te doden en om hun verblijfplaatsen te beschadigen of te vernielen. Voornoemde is een overtreding van artikel 3.10, lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming. De eekhoorn is in Limburg vrijgesteld in de periode maart-april en juli t/m november. Er worden geen houtopstanden in het plangebied gekapt, waardoor de ingreep geen negatieve effecten heeft op de aanwezigheid van de eekhoorn. Door het aanleggen van voedselbos, hagen, houtwallen, struwelen en fruitbomen, worden in de toekomst meer mogelijkheden voor verblijfplaatsen gerealiseerd en wordt het voedselaanbod groter.

Steenmarter

De aanwezigheid van de steenmarter kan niet worden uitgesloten in het plangebied. De steenmarter kan hier verblijfplaatsen hebben en foerageergebied. Het is verboden om steenmarters te vangen en te doden en om hun verblijfplaatsen te beschadigen of te vernielen. Voornoemde is een overtreding van artikel 3.10, lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming. De steenmarter is in Limburg vrijgesteld in de periode 15 augustus t/m februari. De ingreep heeft echter geen negatieve effecten op de aanwezigheid van de steenmarter. Door het aanleggen van voedselbos, hagen, houtwallen, struwelen en fruitbomen, worden in de toekomst meer mogelijkheden voor verblijfplaatsen gerealiseerd en wordt het voedselaanbod groter.

Das

De aanwezigheid van de das kan niet worden uitgesloten in het plangebied. De das kan hier verblijfplaatsen hebben en foerageergebied. Het is verboden om dassen te vangen en te doden en om hun verblijfplaatsen te beschadigen of te vernielen. Voornoemde is een overtreding van artikel 3.10, lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming. De ingreep heeft echter geen negatieve effecten op de aanwezigheid van de das. Door het aanleggen van voedselbos, hagen, houtwallen, struwelen en fruitbomen, worden in de toekomst meer mogelijkheden voor verblijfplaatsen gerealiseerd en wordt het voedselaanbod groter.

Wild zwijn

De aanwezigheid van het wild zwijn kan niet worden uitgesloten in het plangebied. Wilde zwijnen kunnen hier verblijfplaatsen hebben en foerageergebied. Het is verboden om wilde zwijnen te vangen en te doden en om hun verblijfplaatsen te beschadigen of te vernielen. Voornoemde is een overtreding van artikel 3.10, lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming. De ingreep heeft echter geen negatieve effecten op de aanwezigheid van wilde zwijnen. Door het aanleggen van voedselbos, hagen, houtwallen, struwelen en fruitbomen, worden in de toekomst meer mogelijkheden voor verblijfplaatsen gerealiseerd en wordt het voedselaanbod groter.

Hazelworm

De aanwezigheid van de hazelworm kan niet worden uitgesloten in het plangebied. Hazelwormen kunnen hier verblijfplaatsen en hun leefgebied hebben. Het is verboden om hazelwormen te vangen en te doden en om hun verblijfplaatsen te beschadigen of te vernielen. Voornoemde is een overtreding van artikel 3.10, lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming. De hazelworm is in Limburg vrijgesteld in de periode juli t/m september. De ingreep heeft echter geen negatieve effecten op de aanwezigheid van hazelwormen. Door het aanleggen van voedselbos, hagen, houtwallen, struwelen en fruitbomen, worden in de toekomst meer mogelijkheden voor verblijfplaatsen gerealiseerd en wordt het voedselaanbod groter.

Levendbarende hagedis

De aanwezigheid van de levendbarende hagedis kan niet worden uitgesloten in het plangebied. Levendbarende hagedissen kunnen hier verblijfplaatsen en hun leefgebied hebben. Het is verboden om levendbarende hagedissen te vangen en te doden en om hun verblijfplaatsen te beschadigen of te vernielen. Voornoemde is een overtreding van artikel 3.10, lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming. De levendbarende hagedis is in Limburg vrijgesteld in de periode 15 augustus t/m 15 oktober. De ingreep heeft echter geen negatieve effecten op de aanwezigheid van levendbarende hagedissen. Door het aanleggen van voedselbos, hagen, houtwallen, struwelen en fruitbomen, worden in de toekomst meer mogelijkheden voor verblijfplaatsen gerealiseerd en wordt het voedselaanbod groter.

Grote vos

De aanwezigheid van grote vos kan niet worden uitgesloten in het plangebied. De habitat van deze soort bestaat uit vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Deze habitats zijn in het plangebied aanwezig. Waardplanten zijn iep, zoete kers en wilgensoorten. Het is verboden om vlinders van deze soort te vangen en te doden en om hun verblijfplaatsen te beschadigen of te vernielen. Voornoemde is een overtreding van artikel 3.10, lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming. Er worden echter geen houtopstanden in het plangebied gekapt. De ingreep heeft geen negatieve effecten op de aanwezigheid van deze soort. Door het aanleggen van voedselbos, hagen, houtwallen, struwelen en fruitbomen, worden in de toekomst meer mogelijkheden voor verblijfplaatsen gerealiseerd en wordt het voedselaanbod groter.

Teunisbloempijlstaart

De aanwezigheid van de teunisbloempijlstaart kan niet worden uitgesloten in het plangebied. De habitat van deze soort bestaat uit open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. Bosranden en warme open plaatsen zijn in het plangebied aanwezig. Waardplanten zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart. Het is verboden om vlinders van deze soort te vangen, te doden, te verstoren en om hun verblijfplaatsen te beschadigen of te vernielen. Voornoemde is een overtreding van artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 van de Wet Natuurbescherming.

De ingreep heeft echter geen negatieve effecten op de aanwezigheid van de teunisbloempijlstaart. Door het aanleggen van voedselbos, hagen, houtwallen, struwelen en fruitbomen, worden in de toekomst meer mogelijkheden voor verblijfplaatsen gerealiseerd en wordt het voedselaanbod groter.

Veldparelmoervlinder

De aanwezigheid van de veldparelmoervlinder kan niet worden uitgesloten in het plangebied. De habitat van deze soort bestaat uit kruidenrijke, droge en schrale graslanden met een open, korte, vrij rommelige mozaïekstructuur. Waardplanten zijn vooral exemplaren van de smalle weegbree. Het is verboden om vlinders van deze soort te vangen en te doden en om hun verblijfplaatsen te beschadigen of te vernielen. Voornoemde is een overtreding van artikel 3.10, lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming.

De ingreep heeft echter geen negatieve effecten op de aanwezigheid van de veldparelmoervlinder. Door het aanleggen van voedselbos, hagen, houtwallen, struwelen en fruitbomen, worden in de toekomst meer mogelijkheden voor verblijfplaatsen gerealiseerd en wordt het voedselaanbod groter.

4.4 Samenvatting effectbeoordeling en toetsing

Uit de effectbeoordeling volgt voor welke soorten/soortgroepen de ingreep wel of geen negatieve effecten heeft op beschermde soorten. In onderstaande tabel is aangegeven of er negatieve effecten zijn (rood), geen effecten zijn (groen) en of de effecten en daarmee de overtredingen zijn te voorkomen door middel van aangepaste werkwijze (met Ja aangegeven).

Tabel 2: Samenvatting effectbeoordeling en overtreding van Wet natuurbescherming (Wnb)

Soort/soortgroep	Functie	Aanwezig	Mogelijk aanwezig	Overtreding	Aangepaste werkwijze
Algemene vogelsoorten	Leefgebied, verblijfplaats	X		VR	
Bosuil	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR	
Boomvalk	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR	
Havik	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR	
Ransuil	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR	
Roek	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR	
Steenuil	Leefgebied, verblijfplaats	X		VR	
Torenvalk	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR	
Blauwe reiger	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR	
Buizerd	Leefgebied, verblijfplaats	X		VR	
Grauwe klauwier	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR	
Ringmus	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR	
Sperwer	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR	
Spotvogel	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR	
Zomertortel	Leefgebied, verblijfplaats		X	VR	
Vleermuizen	Leefgebied, verblijfplaats, vliegroutes		X	HR	
Eekhoorn	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS	
Steenmarter	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS	
Das	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS	
Wild zwijn	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS	
Hazelworm	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS	
Levendbarende hagedis	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS	
Grote vos	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS	
Teunisbloempijlstaart	Leefgebied, verblijfplaats		X	HR	
Veldparelmoervlinder	Leefgebied, verblijfplaats		X	AS	

VR = Vogelrichtlijn, HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere soorten

5. Conclusie en aanbevelingen

In dit hoofdstuk zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.

5.1 Beschermde gebieden

De ingreep leidt niet tot een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in Natura2000 gebieden.

De ingreep vindt niet plaats binnen het NNN. Nadere toetsing aan het NNN is niet nodig.

5.2 Beschermde houtopstanden

Binnen het plangebied worden geen houtopstanden gekapt, bescherming van houtopstanden is derhalve niet van toepassing. Artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming is derhalve niet van toepassing.

5.3 Beschermde soorten

Vogels

Alle in het wild levende vogels in Nederland zijn beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn. In het plangebied kunnen diverse vogelsoorten hun nesten en leefgebied hebben. Nesten van vogelsoorten uit categorie 1-3 zijn jaarrond beschermd. Voor vogels uit categorie 4 geldt dat er voldoende functioneel leefgebied aanwezig moet blijven. De ingreep heeft geen negatieve effecten op de aanwezigheid van de vogelsoorten uit de categorie 1 t/m 4. De ingreep heeft geen negatieve effecten op de aanwezigheid van algemene vogelsoorten.

Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermd volgens het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn. In het plangebied kunnen diverse soorten vleermuizen hun verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied hebben. De ingreep heeft geen negatief effect op de potentieel aanwezige vleermuizen, hun verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Derhalve wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden.

Eekhoorn

De eekhoorn is beschermd volgens het beschermingsregime Andere soorten. In het plangebied kan de eekhoorn mogelijk zijn vaste rust- en/of verblijfplaats en leefgebied hebben. De ingreep heeft geen negatief effect op de aanwezigheid van de eekhoorn. Derhalve wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden.

Steenmarter

De steenmarter is beschermd volgens het beschermingsregime Andere soorten. In het plangebied kan de steenmarter mogelijk zijn vaste rust- en/of verblijfplaats en leefgebied hebben. De ingreep heeft geen negatief effect op de aanwezigheid van de steenmarter. Derhalve wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden.

Das

De das is beschermd volgens het beschermingsregime Andere soorten. In het plangebied kan de das mogelijk zijn vaste rust- en/of verblijfplaats en leefgebied hebben. De ingreep heeft geen negatief effect op de aanwezigheid van de das. Derhalve wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden.

Wild zwijn

Het wild zwijn is beschermd volgens het beschermingsregime Andere soorten. In het plangebied kan het wild zwijn mogelijk zijn vaste rust- en/of verblijfplaats en leefgebied hebben. De ingreep heeft geen negatief effect op de aanwezigheid van het wild zwijn. Derhalve wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden.

Hazelworm

De hazelworm is beschermd volgens het beschermingsregime Andere soorten. In het plangebied kan de hazelworm mogelijk zijn vaste rust- en/of verblijfplaats en leefgebied hebben. De ingreep heeft geen negatief effect op de aanwezigheid van de hazelworm. Derhalve wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden.

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis is beschermd volgens het beschermingsregime Andere soorten. In het plangebied kan de levendbarende hagedis mogelijk zijn vaste rust- en/of verblijfplaats en leefgebied hebben. De ingreep heeft geen negatief effect op de aanwezigheid van de levendbarende hagedis. Derhalve wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden.

Grote vos

De grote vos is beschermd volgens het beschermingsregime Andere soorten. In het plangebied kan de grote vos mogelijk zijn vaste rust- en/of verblijfplaats en leefgebied hebben. De ingreep heeft geen negatief effect op de aanwezigheid van deze vlindersoort. Derhalve wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden.

Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart is beschermd volgens het beschermingsregime Habitatrichtlijn. In het plangebied kan de teunisbloempijlstaart mogelijk zijn vaste rust- en/of verblijfplaats en leefgebied hebben. De ingreep heeft geen negatief effect op de aanwezigheid van deze vlindersoort. Derhalve wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden.

Veldparelmoervlinder

De veldparelmoervlinder is beschermd volgens het beschermingsregime Andere soorten. In het plangebied kan de veldparelmoervlinder mogelijk zijn vaste rust- en/of verblijfplaats en leefgebied hebben. De ingreep heeft geen negatief effect op de aanwezigheid van deze vlindersoort. Derhalve wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden.

5.4 Samenvatting

De aanwezigheid van een aantal beschermde soorten kan niet worden uitgesloten in het plangebied. Echter de ingreep heeft geen negatief effect op de aanwezigheid van deze soorten. Door het aanleggen van voedselbos, hagen, houtwallen, struwelen en fruitbomen, worden in de toekomst meer mogelijkheden voor verblijfplaatsen gerealiseerd en wordt het voedselaanbod groter. De verwachting is dan ook dat de biodiversiteit in het gebied in de toekomst zal toenemen.

6. Bronnenlijst

6.1 Websites

- www.eis-nederland.nl
- [www.minez.nederlandse soorten.nl/zoeken-naar-soort](http://www.minez.nederlandse-soorten.nl/zoeken-naar-soort)
- www.ndff-ecogrid.nl
- www.ravon.nl
- www.soortenbank.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.vogelbescherming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

6.2 Literatuur

- Broekhuizen S., Spoelstra K., Thissen J.B.M., Canters K.J. en Buys J.C. (redactie) 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12*. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers C.M. en Van Delft J.C.W., 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Dietz C., Von Helversen O. en Nill D., 2011. *Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. Tirion Natuur.
- Floron, 2011. *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten diverse beschermde soorten, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht

Bijlagen

- 1. Foto impressie**
- 2. Visiekaart**
- 3. Wet- en regelgeving**
- 4. Lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten**
- 5. Lijst van vrijgestelde soorten**

Bijlage 1 Foto overzicht

Foto 1. Noordelijk gelegen perceel grasland ten westen van de oude trambaan

Foto 2. Noordelijk gelegen perceel grasland ten westen van de oude trambaan

Foto 3. Zuidelijk gelegen perceel grasland ten westen van de oude trambaan

Foto 4. Zuidelijk gelegen perceel grasland ten westen van de oude trambaan

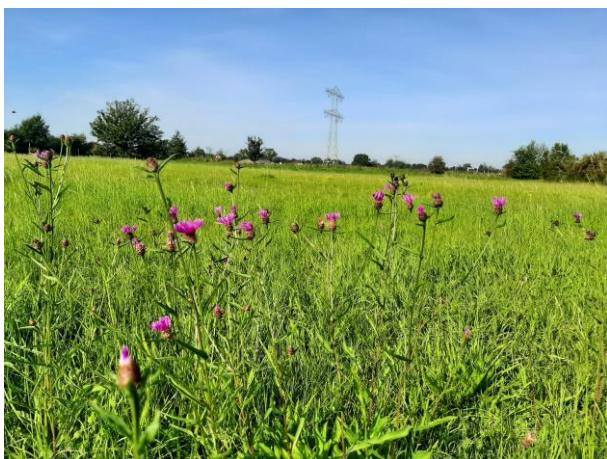

Foto 5. Knoopkruid in het zuidelijk gelegen perceel grasland

Foto 6. Diverse wissels lopen vanuit de houtwallen naar het grasland

Foto 7. Wandelpad over tracé oude trambaan

Foto 8. Wandelpad over tracé oude trambaan

Foto 9. Drooggevallen Molenbeek

Foto 10. Drooggevallen Molenbeek

Foto 11. Graslandje perceel AC 1040

Foto 12. Graslandje perceel AC 559

Foto 13. Oude boomgaard perceel AC 559

Foto 14. Oude boomgaard perceel AC 559

Foto 15. Steenuilenkast in notenboom

Foto 16. Maïsakker ten zuiden van de Molenbeek

Foto 17. Maïsakker ten zuiden van de Molenbeek

Foto 18. Maïsakker ten zuiden van de Molenbeek

Foto 19. Maisakker ten noorden van de Molenbeek

Foto 20. Maisakker ten noorden van de Molenbeek

Foto 21. Voormalige paardenwei perceel AC 1074

Foto 22. Voormalige paardenwei perceel AC 1074

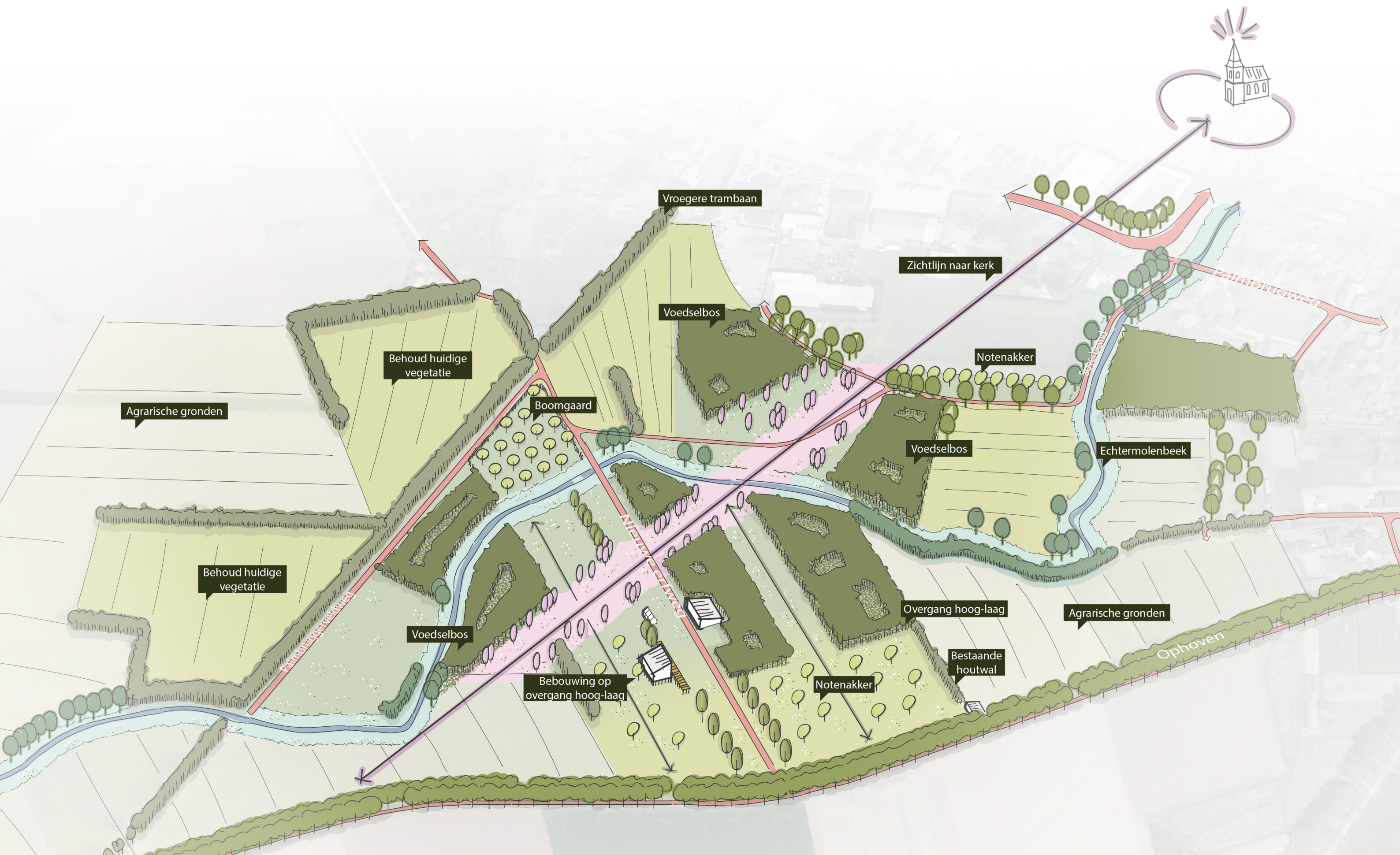
Foto 23. Grasklokjes in de berm langs de veldweg nabij de voormalige paardenwei

Foto 24. Wandelpad langs de drooggevalle Molenbeek

Bijlage 2 Visiekaarten

Bijlage 3 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet is de Nederlandse implementatie van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, aangevuld met nationale bepalingen. De Wet natuurbescherming vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. Vanaf 2022 wordt deze wet opgenomen in de nieuwe Omgevingswet.

De Wet natuurbescherming kent drie pijlers, namelijk:

- bescherming van Natura 2000-gebieden;
- bescherming van soorten;
- bescherming van houtopstanden.

Daarnaast is er een belangrijke plaats ingeruimd voor de zorgplicht (artikel 1.11). Vanuit deze zorgplicht moeten handelingen achterwege blijven waarvan men kan vermoeden zij nadelige gevolgen kunnen hebben voor gebieden of soorten (niet alleen de beschermde). Hieronder volgt een eenvoudige weergave van de essentie van de Wet natuurbescherming, voor zover deze betrekking heeft op ruimtelijke ontwikkelingen en festiviteiten. Verbodsartikelen worden voor de leesbaarheid vereenvoudigd weergegeven.

Bescherming Natura 2000-gebieden

Vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn hebben de lidstaten de verplichting om speciale beschermingszones aan te wijzen. Deze speciale beschermingszones heten Natura 2000-gebieden. Elk Natura 2000-gebied heeft instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van:

- leefgebieden voor vogelsoorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Vogelrichtlijn, en/of
- natuurlijke habitats en de habitats van soorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Habitatrichtlijn.

Verboden (volgens artikel 2.7, lid 2) is elke activiteit (in de wet: project of handeling) zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of,
- een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

De activiteit kan alleen doorgang vinden als Gedeputeerde Staten van de provincie waarin de activiteit plaatsvindt een vergunning verlenen. Voor diverse werkzaamheden in nationaal belang (zoals werkzaamheden rond de hoofdspoorwegen) is de minister van Economische Zaken bevoegd gezag.

Bescherming van soorten

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

- beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn,
- beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn,
- beschermingsregime andere soorten.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Onder het beschermingsregime Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels.

Op basis van artikel 3.1 is het verboden om:

1. opzettelijk vogels te doden of te vangen;
2. opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
3. eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
4. opzettelijk vogels te storen.

Het verbod om vogels opzettelijk te storen geldt niet wanneer dit niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Bij werkzaamheden in het broedseizoen kan het verlaten van nesten als gevolg van verstoring leiden tot het indirect doden van dieren of het aantasten van de functionaliteit van nesten en dus tot een overtreding van artikel 3.1, lid 1 en 2. De vogelsoorten die jaar op jaar gebruik maken van hetzelfde nest zijn verdeeld over vier categorieën waarvan de nesten een jaarronde bescherming genieten. Ook is er een vijfde categorie van vogels waarvan een inventarisatie van de nesten gewenst kan zijn.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Onder het beschermingsregime Habitatrichtlijn vallen alle dieren uit:

- de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel a,
- het Verdrag van Bern, bijlage II,
- het Verdrag van Bonn, bijlage I,

en alle planten uit:

- de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel b,
- het Verdrag van Bern, bijlage I.

Volgens artikel 3.5 is het verboden om, voor zover het soorten betreft uit bovenstaande bijlagen:

1. opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. opzettelijk dieren te verstoren;
3. opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
4. voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

In de genoemde bijlagen van de verdragen van Bern en Bonn staan ook diverse vogelsoorten genoemd. Dit betekent dat voor deze soorten het (ver)storen ook verboden is wanneer dit geen effect heeft op de instandhouding van de betreffende soort.

Beschermingsregime andere soorten

Onder het 'beschermingsregime andere soorten' vallen een aantal soorten waarvoor er geen Europese verplichting ligt tot bescherming. Nederland geeft zo uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantensoorten te beschermen.

Volgens artikel 3.10 is het verboden om, voor zover het soorten uit deze lijst betreft:

1. opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
3. opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Onder dit beschermingsregime vallen ook een groot aantal zeer algemene zoogdieren en amfibieën. Een groot deel van deze algemene soorten zijn door de provincies en het ministerie van EZ voor ruimtelijke ontwikkelingen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Ontheffing en vrijstellingen

Ontheffingen worden verleend door de Minister van Economische zaken of Gedeputeerde Staten en geven een initiatiefnemer de mogelijkheid om onder voorwaarden de wet te overtreden. Vrijstellingen worden gegeven door de Minister van Economische zaken of Provinciale Staten en beschrijven handelingen en situaties waarin de wet niet van toepassing is. Ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen of het verkrijgen van een vrijstelling kan alleen wanneer er:

- geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- geen negatief effect is op de staat van instandhouding van de soort;
- en er voldaan is aan de in de wet genoemde belangen (artikel 3.3, lid 4b, artikel 3.8, lid 5b en artikel 3.10, lid 2).

Voor het beschermingsregime overige soorten is het voldoende als er voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang.

Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming geldt voor bos en andere 'houtopstanden' zoals houtwallen, heester- en struikhagen, struwelen of beplantingen van bosplantsoenen. De Wet natuurbescherming is van toepassing als:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt;
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

Volgens artikel 4.2 vallen buiten de bescherming houtopstanden:

- houtopstanden binnen door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom houtopstanden;
- houtopstanden op erven of in tuinen en fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar en kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa en die:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Volgens artikel 4.2 is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder daar melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Dit geldt niet voor het periodiek vellen van griend- of hakhout. Binnen drie jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant. Vrijstellingen gelden wanneer het vellen gebeurt middels een goedgekeurde gedragscode of de werkzaamheden voortvloeien uit instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden of nodig zijn voor aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle (mogelijke) effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst. De provincie waarbinnen het plangebied valt geeft invulling aan het NNN en is daartoe het bevoegd gezag.

Wet dieren

De Wet natuurbescherming kent geen verbod op het verwonden van dieren. Dit is namelijk al verboden in de Wet dieren. Volgens artikel 2.1 van de Wet dieren, eerste lid, is het namelijk verboden om:

- zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

De Wet dieren kent een ontheffingsmogelijkheid, maar alleen als het belang van het welzijn van dieren zich er niet tegen verzet. Een ontheffing is niet nodig wanneer vaststaat dat het mogelijk verwonden van dieren een 'redelijk doel' dient, of 'noodzakelijk' is. In een ecologische quickscan wordt niet getoetst aan de Wet dieren.

Bijlage 4 Lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten

In Limburg zijn jaarrond beschermde nesten verdeeld in vier categorieën:

- Categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten
- Categorie 2: Zeer plaatstrouwe broedvogel of afhankelijk bebouwing
- Categorie 3: Zeer plaatstrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest
- Categorie 4: Vogel die jaarlijks terugkeert naar specifiek nest, maar voldoende flexibel om elders nieuw nest te bouwen. Echter dusdanig kwetsbaar dat functionaliteit van het leefgebied niet in het geding mag komen.

Vogels jaarrond beschermde nesten

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Categorie
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	1
Steenuil	<i>Athene vidalii</i>	1
Oehoe	<i>Bubo bubo</i>	1
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	1
Boerenwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	2
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	2
Huiswaluw	<i>Delichon urbicum</i>	2
Huismus	<i>Passer domesticus</i>	2
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	2
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	2
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	2
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	2
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	3
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	3
Ransuil	<i>Asio otus</i>	3
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	3
Rode wouw	<i>Milvus milvus</i>	3
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	3
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	3
Raaf	<i>Corvus corax</i>	3

Vogels waarvan voldoende functioneel leefgebied aanwezig moet blijven

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Categorie
Bijeneter	<i>Merops apiaster</i>	4
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	4
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	4
Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	4
Grauwe klauwier	<i>Lanius collurio</i>	4
Grutto	<i>Limosa limosa</i>	4
Ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	4
Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>	4
Kwartelkoning	<i>Crex crex</i>	4
Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>	4
Paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	4
Ringmus	<i>Passer montanus</i>	4
Roerdomp	<i>Botaurus stellaris</i>	4
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	4
Spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	4
Visdief	<i>Sterna hirundo</i>	4
Wulp	<i>Numenius arquata</i>	4
Zomertortel	<i>Streptopelia turtur</i>	4
Zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>	4

Bijlage 5 Lijst van vrijgestelde soorten

In Limburg zijn een aantal soorten geheel vrijgesteld of vrijgesteld in een bepaalde periode.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Vrijstelling
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Hele jaar
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Hele jaar
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Hele jaar
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Hele jaar
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Hele jaar
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Hele jaar
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Maart t/m april en juli t/m november
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Hele jaar
Haas	<i>Lepus europeus</i>	Hele jaar
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Hele jaar
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Hele jaar
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Hele jaar
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Hele jaar
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	Hele jaar
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Hele jaar
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	Hele jaar
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	15 augustus t/m februari
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Hele jaar
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Hele jaar
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Hele jaar
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Hele jaar
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	Hele jaar
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Hele jaar
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Hele jaar
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	Juli t/m september
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	Hele jaar
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	15 augustus t/m 15 oktober
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>	Hele jaar
Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus</i>	Hele jaar

Klement Rentmeesters.

Liefde voor monumenten en landgoederen.

Makelaardij

Beheer en exploitatie

Herbestemming

Subsidies

Grondzaken

www.klement-rentmeesters.nl